INSTRUCCIÓ 23/2025
GESTIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR

Palma, juliol de 2025

Conselleria d'Educació i Universitats
Direcció General de Primera Infància,
Atenció a la Diversitat i Millora Educativa

Instrucció 23/2025 de la directora general de Primera Infància, Atenció a la Diversitat i Millora Educativa sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar als centres escolars sostinguts amb fons públics

Primer
Introducció

1. Els infants i joves d'entre sis i setze anys han d'assistir obligatòriament a classe cada dia i amb puntualitat. El fet que els alumnes faltin a l'escola ocasionalment no sol suposar cap risc d'abandonament del sistema escolar ni problemes d'aprenentatge o d'integració a l'aula, atès que normalment tenen una xarxa familiar i social que els dona suport. En canvi, quan el suport no existeix les faltes d'assistència es converteixen en motiu d'intervenció pel risc que suposen per a la socialització i l'accés als recursos laborals i econòmics d'aquests infants i joves quan siguin grans.

   Per tant, cal diferenciar el control de faltes d'assistència com a compliment d'una normativa de la intervenció davant l'absentisme escolar entès com un risc i com una situació de desemparament (articles 104 i 121 de la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, i Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil modificada, entre d'altres, per la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència).

2. Les respostes per fer front a l'absentisme no poden focalitzar-se en l'alumnat com a problema, sinó en l'entorn en què es produeix. Així doncs, per analitzar les causes de l'absentisme cal tenir en compte tot l'entorn. De fet, els factors de risc que afavoreixen l'aparició de casos d'absentisme poden ser de caràcter personal, familiar, contextual, escolar, etc. Cada cas es pot produir com a resultat d'una combinació d'aquests factors. El caràcter multifactorial de l'absentisme fa necessari un plantejament integral i comunitari, tant en la prevenció com en la detecció i intervenció.

3. Les administracions públiques han de garantir el dret i el deure a l'educació. Per tant, els centres educatius han d'implementar estratègies de prevenció de l'absentisme que facilitin la plena escolarització de tot l'alumnat, alhora que han de detectar i intervenir davant els casos d'absentisme i no escolarització en col·laboració amb els organismes i institucions implicats.

4. Una bona mesura per fer front a l'absentisme és prevenir-lo eficientment per evitar que en el futur els infants i joves faltin a l'escola sense justificació. Els centres han de preveure les mesures preventives d'absentisme escolar en els diferents documents institucionals de centre.

C. del Ter, 16
07009 Palma
Tel. 971 17 77 80
dgpiadme.caib.es

5. Algunes estratègies que poden implementar els centres són: actuacions per a la sensibilització de les famílies, l'alumnat i el professorat en diferents moments del curs; tutories (espai d'acompanyament individual, orientació, motivació per part del tutor del grup classe i de cada infant en particular); aprenentatge entre iguals en les dinàmiques d'ensenyament–aprenentatge, i entrevistes amb les famílies (acompanyament i orientació en les transicions d'etapa educativa, etc.).

Segon
Marc normatiu

Es pot consultar la normativa relativa a l'absentisme escolar a l'Apartat Àmbit Socioeducatiu – Absentisme del lloc web del Servei d'Inclusió per a la Comunitat Educativa (SICE).

Tercer
Àmbit d'aplicació

El procediment descrit en aquesta Instrucció és d'aplicació a l'alumnat escolaritzat a l'ensenyament bàsic (6-16 anys) en centres escolars de les Illes Balears.

En el cas de l'alumnat escolaritzat al segon cicle de l'etapa d'educació infantil (3-6 anys), aquesta Instrucció s'ha d'aplicar amb caràcter preventiu de cara a l'etapa de primària, però l'absentisme no s'ha de considerar un factor de desemparament o negligència, atès que no es tracta d'una edat d'escolarització obligatòria.

Quart
Objectius

1. L'objectiu general de la Instrucció és aconseguir l'escolarització plena dels menors d'edat (de 3 a 16 anys) i potenciar la prevenció i el control de l'absentisme escolar.

2. Els objectius específics són els següents:

   a) Donar a conèixer aquesta Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar als centres educatius i als serveis externs que hi intervenen.
   b) Promoure campanyes de sensibilització per aconseguir l'escolarització plena.
   c) Avaluar i interpretar les dades enregistrades d'absentisme i fer-ne el diagnòstic detallat de forma periòdica i sistematitzada que permeti avançar en nous tipus d'intervenció als centres educatius.

d) Dur a terme el control, seguiment i avaluació de l'absentisme, indagar-ne les causes i adoptar les intervencions necessàries per corregir-lo.
e) Potenciar la responsabilitat de les famílies envers l'obligatorietat del compliment de l'escolarització dels fills.
f) Establir vies de coordinació amb totes les entitats relacionades amb l'atenció a la infància orientades a la prevenció i el control de l'absentisme escolar, per unificar els criteris d'intervenció.
g) Detallar les responsabilitats, funcions i estratègies de coordinació dels diversos serveis implicats.

Cinquè
Faltes d'assistència

Les faltes d'assistència estan justificades en els casos següents:

a) Malaltia de l'alumne. En cas que un infant o jove presenti absències continuades a l'escola (ja sigui de manera intermitent o crònica), aquestes es consideraran justificades si la família aporta un dels documents següents:
— Un informe mèdic que acrediti els motius de salut.
— Un justificant d'assistència a la cita programada pel servei d'admissió del centre de salut.
Si no es presenta cap d'aquests documents, l'equip docent, a través del tutor, podrà sol·licitar la valoració del cas a la comissió de salut del centre educatiu. Aquesta comissió, si ho considera oportú, traslladarà la petició als coordinadors de salut del centre de salut de referència.
Per tal de dur a terme aquesta coordinació amb el sistema sanitari, és imprescindible que la família signi la Clàusula de Protecció de Dades (CAPDI), que autoritza l'intercanvi d'informació entre el centre educatiu i el centre de salut.
Per a més informació, consulteu les Instruccions per a l'atenció de la salut als centres educatius del curs 2025-2026, disponibles al portal del Servei d'Inclusió per a la Comunitat Educativa (SICE).
b) Cita de l'alumne amb el pediatre o un especialista.
c) Ingrés hospitalari.
d) Mort, accident o malaltia greu, hospitalització o intervenció quirúrgica sense hospitalització que necessiti repòs domiciliari, d'un familiar de primer o segon grau de consanguinitat o afinitat.
e) Tramitació de documents oficials, presentació a proves o exàmens, citacions judicials.
f) Altres faltes justificades que l'equip docent acordi com a vàlides i que no siguin faltes d'assistència reincidents.

En tots els casos, és responsabilitat del pare, la mare o del tutor legal informar el tutor o l'equip directiu dels motius de les faltes d'assistència de l'alumne, d'acord amb el procediment establert pel centre educatiu. Aquesta comunicació es pot fer

a través dels canals determinats pel centre, com ara l'agenda escolar, el telèfon o mitjançant altres vies oficials de comunicació.

Sisè
Tipus d'absentisme

L'absentisme pot ser de tres tipus:

a) Absentisme esporàdic

Educació primària Educació especial bàsica (bàsica 1)	Alumnes que falten ocasionalment a classe, fins a quatre dies al mes.
Educació secundària Educació especial bàsica (bàsica 2)	Alumnes que falten ocasionalment a classe, fins a 24 sessions lectives al mes.

Si les faltes puntuals es repeteixen el mes següent, s'ha de considerar absentisme intermitent.

b) Absentisme intermitent

Educació primària Educació especial bàsica (bàsica 1)	Alumnes que falten un dia o més a la setmana o que falten quatre dies al mes.
Educació secundària Educació especial bàsica (bàsica 2)	Alumnes que falten a més de 6 sessions lectives a la setmana o a més de 24 sessions lectives al mes.

El tutor ha d'iniciar el protocol d'absentisme. Si les faltes són reincidents, es converteix en absentisme crònic.

c) Absentisme crònic

Educació primària Educació especial bàsica (bàsica 1)	Alumnes que falten en un mes la meitat de dies o més a classe.
Educació secundària Educació especial bàsica (bàsica 2)	Alumnes que falten la meitat o més hores lectives al mes.

Setè
Procediment en cas d'absentisme

Vegeu annex 1.

Vuitè
Situacions específiques d'absentisme

Les situacions d'absentisme escolar descrites a l' Annex 2 requereixen l'aplicació d'un procediment específic, detallat a l'annex. Aquest procediment estableix les actuacions que cal dur a terme per part del centre educatiu i d'altres agents implicats.

Novè
Funcions i actuacions

1. L'absentisme escolar és multidimensional. Per fer-hi front, cal dissenyar respostes globals i articulades i establir el treball coordinat amb tots els agents socials i educatius.

2. Els centres educatius han de garantir una educació inclusiva i de qualitat, i han d'articular, alhora, actuacions socioeducatives complementàries mitjançant el treball en xarxa amb altres serveis i institucions. Aquests centres constitueixen l'espai principal d'atenció i resposta davant les situacions d'absentisme, ja que tenen la responsabilitat de vetllar per l'escolarització efectiva de tot l'alumnat.

3. La responsabilitat en la detecció, seguiment i intervenció de l'absentisme recau en l'equip directiu, els tutors i tutores, i el conjunt del professorat. En aquest marc, adquireixen un paper fonamental els professionals de l'Equip d'Orientació i Suport a l'Aprenentatge (EOSA), especialment l'orientador educatiu (OE) i el professor de serveis a la comunitat (PSC), que actuen com a figures clau en la coordinació i l'acompanyament dels casos.

Desè
Àmbits d'actuació

1. Àmbit de centre

Les funcions i actuacions que s'han de dur a terme en l'àmbit del centre són:

Funcions	*Actuacions*	*Responsables*
A. Sensibilitzar el claustre sobre la importància d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada davant situacions d'absentisme.	A.1. Explicació al claustre de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar: procediments (annex 1).	Equip directiu, PSC i OE
B. Incorporar el principi general del dret i el deure a l'escolarització en el Projecte Educatiu de Centre (PEC) i incloure criteris i	B.1. Incorporació en el PEC del reconeixement del dret dels alumnes a l'escolarització i de l'obligació d'assistir a classe.	Equip directiu o comissió encarregada
	B.2. Concreció en el pla d'acolliment del centre de les actuacions específiques destinades a la reincorporació de l'alumnat absentista.	

actuacions en altres documents de centre.	B.3. Introducció d'una normativa per a l'abordatge integral de l'absentisme a les normes de funcionament, organització i convivència del centre.	
C. Intervenir davant situacions d'absentisme escolar.	C.1. Concreció de les tasques de control d'absentisme dels professionals implicats (annex 2).	SICE
	C.2. Enregistrament de totes les actuacions fetes en l'apartat registre d'absentisme del GestIB.	Tutors, equip directiu /PSC/OE
	C.3. Notificació dels casos d'absentisme (imprimir i signar el full de registre d'absentisme del GesTIB) als serveis externs en un termini màxim de quinze dies (annex 10).	Equip directiu / PSC/OE
	C.4. Execució de les actuacions i tasques que corresponen als diferents casos específics d'absentisme escolar (annex 2).	Tots els professionals implicats
	C.5. Creació d'una comissió d'absentisme escolar de centre (annex 9). Està recomanada per a les escoles amb: • Tres línies amb més d'un 2 % d'alumnes absentistes. • Dues línies amb més d'un 3 % d'alumnes absentistes. • Una línia amb més d'un 6 % d'alumnes absentistes.	Equip directiu

2. Àmbit d'aula

Les funcions i actuacions que s'han de dur a terme en l'àmbit d'aula són:

Funcions	*Actuacions*	*Responsables*
A. Treballar la motivació escolar de l'alumnat.	A.1. Facilitació de la integració de l'alumnat en la dinàmica del grup-classe. Creació d'un clima d'aula acollidor i inclusiu.	Tutor, mestres i professorat
	A.2. Posada en marxa, en el marc del pla d'orientació i acció tutorial, de programes de potenciació de l'autoestima, d'entrenament en habilitats socials, de resolució de conflictes i de prevenció de possibles conductes de risc, etc., i ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu.	Tutor, mestres, professorat, PSC i OE
	A.3. Desenvolupament de programes d'orientació professional amb alumnes de secundària en situació de risc social per facilitar-ne la inserció sociolaboral posterior.	Tutor, PSC i OE

	A.4. Explicació a l'alumnat de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar i de les normes del centre escolar. Reflexió sobre les conseqüències negatives de l'absentisme.	Tutor, mestres, professorat, equip directiu, PSC/ OE
	A.5. Realització de tallers sobre absentisme escolar amb el grup-classe o amb alumnes amb risc d'abandonament del sistema educatiu.	Tutor, PSC i OE
	A.6. Establiment de mesures específiques d'atenció a la diversitat que ajudin els alumnes a superar les dificultats d'adaptació que puguin presentar.	Tutor, mestres, professorat i EOSA
	A.7. Foment de la xarxa de suport entre iguals (tutoria entre iguals, alumnes mediadors, treball cooperatiu, etc.) com a element integrador.	Tutor i EOSA
	A.8. Estimulació del compromís de l'alumne amb el propi procés educatiu per afavorir-ne l'assistència al centre. 8.1. Seguiment i acompanyament individualitzat dels alumnes amb risc mitjançant la tutoria (traspàs d'informació, full de seguiment acadèmic, entrevistes personals, contractes d'actitud, etc.). 8.2. Seguiment i acompanyament individualitzat dels alumnes amb risc en els períodes de canvi d'etapa.	Tutor i EOSA
B. Dur a terme activitats d'acolliment i adaptació adreçades a alumnes que s'incorporen després d'un període d'absentisme.	B.1. Elaboració i realització de proves d'avaluació per determinar el nivell de competència curricular de l'alumne.	Tutor i EOSA
	B.2. Establiment d'horaris i d'agrupacions que afavoreixin la permanència dels alumnes al centre.	Tutor i EOSA
	B.3. Seguiment individualitzat de l'alumne per garantir-ne la integració al centre educatiu.	Tutor i EOSA
	B.4. Disposició de materials amb continguts curriculars per donar resposta a les necessitats dels alumnes.	Tutor i EOSA
	B.5. Foment de la implicació de l'alumne a partir dels compromisos que ha d'adquirir per reconduir la seva situació.	Tutor, PSC i OE
C. Detectar i registrar les faltes d'assistència a classe.	C.1. Enregistrament al GestIB de les faltes d'assistència dels alumnes. El registre s'ha de fer diàriament a educació infantil i primària i a cada una de les sessions lectives a educació secundària.	Tutor, mestres o professorat

	C.2. Comunicació amb les famílies de forma immediata de qualsevol falta d'assistència no justificada dels alumnes (via telefònica, SMS, correu electrònic, etc.).	Tutor i equip directiu
	C.3. Detecció d'alumnes en risc d'absentisme i abandonament del sistema escolar (annex 7).	Tutor, cap d'estudis, EOSA
	C.4. Enregistrament a l'apartat «Dades educatives» del GestIB (*Alumnat* > *Dades Socioeducatives*) de la intervenció feta amb l'alumne des que s'inicia el protocol d'absentisme fins que finalitza (annex 11).	PSC i OE
	C.5. Enregistrament de les dades d'absentisme dels centres que no utilitzin el GestIB al formulari que s'elabora al Servei d'Inclusió per a la Comunitat Educativa (SICE).	Equip directiu, PSC i OE

3. Àmbit d'entorn

Les actuacions que s'han de dur a terme en els àmbits d'entorns són les següents:

a) Famílies

Funcions	*Actuacions*	*Responsables*
A. Implicar les famílies per evitar situacions d'absentisme.	A.1 Comunicació amb les famílies per informar de les normes d'organització i funcionament del centre a la reunió d'inici de curs.	Tutor
	A.2 Explicació a les famílies de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar a la reunió d'inici de curs. Cal concretar, per escrit, com han de justificar les faltes d'assistència dels seus fills i filles.	Tutor, equip directiu, PSC i OE
	A.3 Tramesa d'una carta informativa a les famílies per recordar-los l'existència de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar als centres on es preveuen casos d'absentisme i les famílies no assisteixen a les reunions de principi de curs.	Equip directiu, PSC i OE
	A.4 Explicació a l'AMIPA de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar per al curs actual.	Equip directiu

	A.5 Explicació mitjançant el web o el bloc del centre educatiu de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar, o bé explicació sobre les actuacions que emprendrà el centre educatiu davant situacions d'absentisme escolar.	Equip directiu
	A.6 Sensibilització mitjançant campanyes, conjuntament amb tota la comunitat educativa, sobre la conveniència de l'assistència diària a l'escola i sobre la puntualitat.	Equip directiu, PSC i OE
	A.7 Organització, conjuntament amb les AMIPA, d'activitats que facilitin a les famílies indicadors de detecció i pautes d'actuació sobre situacions de risc que poden provocar absentisme (desmotivació, consum d'alcohol i drogues, assetjament entre iguals, etc.)	Equip directiu, PSC i OE
B. Implicar les famílies per controlar l'absentisme escolar.	B.1 Citació a les famílies[1] per saber les causes de les faltes d'assistència no justificades del seu fill. Establiment d'acords i, si escau, avaluació d'aquests acords en una segona entrevista. Explicació sobre l'obligatorietat de l'escolarització segons la legislació vigent.	Tutor, cap d'estudis, PSC i OE
	B.2 Explicació a les famílies de la notificació a serveis externs per la manca de compliment dels acords.	Cap d'estudis, PSC/OE
	B.3 Citació a les famílies per establir un pla de feina conjunt entre família, escola i serveis socials i/o altres agents.	PSC/OE

b) Serveis externs al centre escolar

Les actuacions que s'han de dur a terme amb els serveis externs són:

Funcions	*Actuacions*	*Responsables*
A. Notificar els casos d'absentisme escolar i coordinar-se amb els serveis externs.	A.1 Difusió entre els serveis externs del sector de la Instrucció sobre la prevenció, la detecció i la intervenció de l'absentisme escolar del curs actual a les reunions de principi de curs.	PSC i OE

1 En cas de no establir contacte amb la família per via telefònica, el cap d'estudis / PSC/OE ha d'enviar una carta certificada amb el motiu, dia i hora de la reunió, i ha d'informar a la família sobre la posada en marxa del protocol d'absentisme escolar (annex 6). Si escau, ha d'enviar cartes a les famílies per informar-les sobre el nombre de faltes d'assistència del seu fill o filla i ha de diferenciar les faltes justificades de les faltes no justificades, en els casos d'absentisme intermitent o crònic.

	A.2 Coordinació amb els serveis externs per fer el seguiment dels casos que s'han notificat.	PSC i OE
	A.3 Coordinació amb entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure mesures que facilitin la detecció de situacions de risc que poden provocar absentisme i fer el seguiment dels casos dels alumnes que tenen absentisme.	PSC i OE
	A.4 Creació i posada en funcionament de comissions municipals o del sector d'absentisme escolar en què participin els diferents agents socials, sanitaris i educatius del sector (annex 9).	Equip directiu

c) Serveis propis de la Conselleria d'Educació i Universitats

Les actuacions que han de dur a terme els serveis de la Conselleria d'Educació i Universitats són:

Funcions	*Actuacions*	*Responsables*
A. Coordinar les actuacions d'absentisme escolar.	A.1 Coordinació amb els centres educatius, els serveis d'orientació, les AMIPA, etc., per intercanviar experiències i pràctiques sobre la prevenció, detecció i intervenció en l'absentisme.	SICE
	A.2 Convocatòria, si cal, de la Comissió Tècnica Interinstitucional d'Absentisme Escolar per coordinar i consensuar possibles canvis a la Instrucció (annex 9).	
	A.3 Convocatòria anual de la comissió d'estudi per a la prevenció i reducció de l'absentisme escolar als centres educatius de les Illes Balears (annex 9).	

La directora general de Primera Infància,
Atenció a la Diversitat i Millora Educativa

Neus Riera Estarellas

Annexos

Annex 1. Procediment en cas d'absentisme escolar
Annex 2. Situacions específiques d'absentisme
Annex 3. Registre d'absentisme escolar al GestIB i notificació d'absentisme escolar
Annex 4. Full de notificació al policia tutor/local
Annex 5. Comunicació de desplaçament familiar temporal
Annex 6. Full de notificació a les famílies d'inici del protocol d'absentisme escolar
Annex 7. Indicadors de gravetar en casos d'absentisme escolar

Annex 8. Comunicació de baixa voluntària d'alumnes majors de setze anys
Annex 9. Instruccions per al funcionament de les comissions d'absentisme
Annex 10. Notificació a serveis externs
Annex 11.Registre de dades socioeducatives del GestiB